

## บทที่ 3

### การกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายในต่างประเทศ

การก่อการร้ายเป็นภัยที่คุกคามที่สร้างความหวาดกลัวไปทั่วโลกและส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง เนื่องจากเป็นภัยที่สามารถสร้างความเสียหายได้เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ ทำให้นานาประเทศเกิดความตื่นตัวที่จะกำหนดมาตรการและนโยบายร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย โดยได้มีการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายขององค์การสหประชาชาติและลงนามร่วมกันในการออกกฎหมายภายในประเทศบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายเป็นฐานความผิดเฉพาะ

#### 3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกานับเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติการของผู้ก่อการร้ายอย่างรุนแรงและบ่อยครั้งมาก เหตุการณ์รุนแรงแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการระเบิดเครื่องบิน สายการบิน PAN AM เที่ยวบินที่ 103 ซึ่งเกิดระเบิดบนน่านฟ้าเมือง Lockerbie ประเทศ Scotland เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 1988 มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวกว่า 300 คน ติดตามมาด้วยการวางระเบิดอาคาร the Alfred P. Murrah Federal ในโอคลาโฮมา เมื่อวันที่ 19 เมษายน 1995 ซึ่งมีสถานรับเลี้ยงเด็กตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคารดังกล่าว ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องกลับมาทบทวนกฎหมายเดิมที่ใช้ในการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งหมดจนในที่สุดสภา Congress ได้ผ่านกฎหมายออกมฉบับหนึ่งคือ The Anti-Terrorism and Effective Death Penalty Act of 1996<sup>1</sup> มีผลใช้บังคับหลังจากประธานาธิบดีลงนามเมื่อวันที่ 24 April 1996 แต่บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีนักวิชาการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากถึงประเด็นความชอบด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญตลอดจนถึงความชอบด้วยกฎหมายในการบังคับใช้<sup>2</sup> เพราะมีการเพิ่มอำนาจให้กับเจ้าหน้าที่รัฐโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองให้สามารถดำเนินการกับผู้เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่เชื่อว่าจะเป็นบุคคลในองค์การก่อการร้ายที่กระทำความผิดต่างประเทศระบุไว้ในบัญชีดำ และการอนุมัติงบประมาณกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อดำเนิน

---

<sup>1</sup> Public Law No.104-132, 110 Stat. 1214 (1996).

<sup>2</sup> Jacqueline Ann Car berry. (1999). "Terrorism: A Global Phenomenon Mandating a Unified International Response." 6 *Indiana Journal of Global Legal Studies*, 2, (6). p. 690.

โครงการต่างๆ ในการต่อต้านการก่อการร้ายที่จะมีขึ้นต่อไป นอกจากนี้ยังให้อำนาจรัฐบาลในการเนรเทศบุคคลผู้ต้องสงสัยออกนอกประเทศได้ทันที โดยไม่ต้องมีกระบวนการพิจารณาทางศาล แต่ถึงอย่างไรบทบัญญัตินี้ก็มีส่วนดีในการเพิ่มอำนาจให้กับหน่วยงานสืบสวนสอบสวนกลางของสหพันธ์ หรือ FBI ให้สืบสวนสอบสวน รวมไปถึงการเสาะหาพยานหลักฐานในการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษไม่ว่าจะได้มาโดยการดักฟังทางโทรศัพท์หรือวิธีการใดๆ เช่น การตรวจค้นหรือเรียกวัตถุสิ่งของต่างๆ มาตรวจพิจารณา รวมไปถึงการประสานงานกับหน่วยงานข่าวกรองของต่างประเทศเพื่อสืบค้นหาความเคลื่อนไหวและเฝ้าติดตามสถานการณ์<sup>3</sup> และเหตุการณ์ก่อการร้ายที่ส่งผลกระทบไปทั่วโลกคือเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ปี 2001 ที่ผู้ก่อการร้าย จี้เครื่องบินพุ่งชนอาคาร World Trade Center ที่นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากสร้างความหวาดกลัวให้กับทั่วโลกและสร้างความเสียหายให้กับระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมากจากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้นานาประเทศเกิดความตื่นตัวที่จะกำหนดมาตรการและนโยบายร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย

พันธกรณีที่สหรัฐอเมริกาได้ผูกพันไว้ในเวทีการเมืองระหว่างประเทศนั้นได้มีการอนุวัติการออกมาในกฎหมายหลายๆ ฉบับ เช่น ในส่วนของความผิดต่ออากาศยานได้มีกฎหมายป้องกันการก่อวินาศกรรมต่ออากาศยาน ในปี 1984 (the Aircraft Sabotage Act of 1984) หรือในส่วนของความผิดที่เป็นการจับตัวประกันในกฎหมายป้องกันและลงโทษความผิดทางอาญาในการจับตัวประกันในปี 1984 (Act for the Prevention and Punishment of the Crime of Hostage-Taking of 1984)<sup>4</sup> เป็นต้น

ในส่วนวิวัฒนาการในระบบกฎหมายวิธีสบัญญัติและกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการสืบสวนและการเอาผู้ก่อการร้ายมาลงโทษ ประเด็นที่น่าสนใจและเป็นปัญหามาโดยตลอด คือ การใช้อำนาจรัฐนอกเหนืออาณาเขต (Extraterritorial Jurisdiction) ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษในกระบวนการยุติธรรมของสหรัฐอเมริกา จุดประสงค์สำคัญ คือ การให้ได้ตัวผู้ต้องสงสัยมาดำเนินคดีในศาลสหรัฐอเมริกามักจะใช้อยู่เสมอ คือ Omnibus Anti -Terrorism Bill of 1986 ซึ่งประกอบด้วยกฎหมาย 2 ฉบับ คือ 1. Comprehensive Crime Control Act of 1984 และ 2. Omnibus Diplomatic Security and Anti – Terrorism Act Of 1986 โดยให้อำนาจหน่วยสืบสวน

<sup>3</sup> วรกร โอภาสนันท์. (2544). มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ. หน้า 10.

<sup>4</sup> แหล่งเดิม. หน้า 11-12.

สอบสวนกลางแห่งสหพันธ์ (FBI) เป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวกับคดีที่เกี่ยวข้องกับประชาชนชาวอเมริกัน<sup>5</sup>

สหรัฐอเมริกาก็มีปัญหาในส่วนของการกำหนดว่าความผิดใดจะถือเป็นการก่อการร้ายจากการศึกษาการนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” ในกฎหมายของสหรัฐอเมริกามีความแตกต่างกันในกฎหมาย 2 ฉบับที่สหรัฐถือเป็นบทบัญญัติที่นิยามการก่อการร้ายฉบับแรกเป็นกฎหมายที่กำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศรายงานต่อสภา Congress เป็นรายงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ การก่อการร้ายของประเทศที่ให้การสนับสนุนหรือกลุ่มก่อการร้ายที่คุกคามต่อสหรัฐฯ โดยมีการกำหนดขอบเขตของการก่อการร้ายไว้ใน Subsection (a) (1) และ (2) ของ Section 140 (ส่วนที่กำหนดหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศอยู่ใน (d)) ตาม The Foreign Relations Authorization Act of 1987<sup>6</sup> การรายงานต่อสภา Congress ให้รายงานในการพิจารณางบประมาณประจำ) เริ่มตั้งแต่ปี 1988-1989 รายงานฉบับนี้เป็นที่รู้จักในชื่อ “Terrorism List” ซึ่งสภา Congress จะนำไปพิจารณาประกอบกับกฎหมาย The Export Administration Act of 1979 โดยให้รายงานย้อนหลังกลับไปอย่างน้อย 5 ปี เพื่อกำหนดนโยบายการค้าต่างประเทศกับประเทศ BlackList เหล่านั้นการกำหนดขอบเขตหรือนิยามของการก่อการร้ายมีดังนี้<sup>7</sup>

(1) “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” หมายถึง การก่อการร้ายที่ เกี่ยวข้องกับพลเมืองหรือดินแดนของรัฐมากกว่า 1 รัฐขึ้นไป

(2) “การก่อการร้าย” หมายถึง การใช้ความรุนแรงที่ได้ไตร่ตรองไว้ก่อน และมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง ซึ่งได้กระทำต่อเป้าหมายที่ไม่ใช่หน่วยรบ โดยกลุ่มที่มีสถานะน้อยกว่ารัฐหรือหน่วยงานลับและ

(3) “กลุ่มก่อการร้าย” หมายถึง กลุ่มใดๆ หรือกลุ่มที่มีหน่วยย่อยซึ่งดำเนินการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

---

<sup>5</sup> Mark P. Gibney. (1996). “The Extraterritorial Application of U.S.Law: The Perversion of Democratic Governance, The Reversal of International Roles, and the Imperative of Establishing Normative Principle.” *B.C. Int’L & Comp, L.Rev.* 19. pp. 297 – 298.

<sup>6</sup> Public Law No. 100-204, 101 Stat, 1331, Dec. 22, 1987

<sup>7</sup> The Foreign Relations Authorization Act of 1987 “(1) the term “international terrorism” means terrorism involving.Citizens or the territory of more than 1 country;

(1) the term “terrorism” means premeditated, politically motivated violence perpetrated against noncombatant targets by subnational groups or clandestine agents; and

(2) the term “terrorism group” means any group practicing, or which has significant subgroups which practice, international terrorism”

ส่วนฉบับที่สองเป็นการนิยามตามกฎหมายที่ให้อานาอัยการสูงสุด (Attorney General) ที่จะกำหนดว่าผู้ใดเป็นผู้ก่อการร้ายทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ควรให้การระมัดระวัง โดยนิยามว่า<sup>8</sup>

“การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” หมายถึง การกระทำได้ต่อไปนี้

(1) เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงหรือก่ออันตรายต่อชีวิตมนุษย์ซึ่งเป็นการผิดตามกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือรัฐใดๆ หรือการกระทำซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ซึ่งได้กระทำในเขตอำนาจของสหรัฐอเมริกาหรือรัฐอื่น

(2) การกระทำโดยเจตนาคือ

A. ข่มขู่หรือคุกคามต่อประชาชนพลเมือง

B. ข่มขู่หรือคุกคามให้มีผลต่อแนวนโยบายของรัฐบาล หรือ

C. ก่อให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการรบกวนสังหาร หรือการลักพาตัว และ

(3) บุคคลใดๆ ที่เชื่อได้ว่ามีเจตนาคุกคามหรือข่มขู่ หรือท้องที่ซึ่งบุคคลได้กระทำหรือลี้ภัยไม่ว่าการกระทำได้กล่าวจะเกิดขึ้นนอกเขตอำนาจของสหรัฐอเมริกาทั้งหมดหรือเป็นการกระทำที่คาบเกี่ยวเขตแดนของรัฐตามบทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้น

จะเห็นได้ว่านิยามจากกฎหมาย 2 ฉบับยังแตกต่างกันอยู่โดยเฉพาะประเด็น “ความมุ่งหมายทางการเมือง” ซึ่งเป็นปัญหามากเพราะบางกรณีการก่อการร้ายไม่ได้มุ่งหวังผลทางการเมืองแต่อย่างใด นิยามของคำว่า การก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกานั้นมีนิยามมากมายตามหน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ รวมถึงนักวิชาการก็ได้ให้คำนิยามของคำว่า การก่อการร้ายไว้ ซึ่งยกตัวอย่างโดยสังเขปดังต่อไปนี้<sup>9</sup>

1. The United States Code Title 18 Part Chapter 113 section 2331

(1) “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” หมายถึง การกระทำซึ่ง (A) การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา หรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ หรือการกระทำที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง หากกระทำภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกาหรือรัฐอื่นใด (B) การกระทำโดยเจตนา (i) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน (ii) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่หรือบังคับ (iii) เป็นการกระทำ

<sup>8</sup> The Foreign Intelligence Surveillance Act (FISA) “International Terrorism” means activities that

(1) involve violent act or acts dangerous to human life that are a violation of the criminals laws of the United States or of any State, or that would be a criminal violation if committed within the jurisdiction of the United States or any State;

(2) appear to be intended to intimidate or coerce a civilian population;

<sup>9</sup> พรภัทร ลีลาเกรียงศักดิ์. เล่มเดิม. หน้า 34.

ที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว และ (C) ผู้กระทำความผิดข่มขู่หรือบังคับโดยการกระทำส่วนใหญ่เกิดขึ้น หรือบรรลุผลนอกเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา หรือนอกราชอาณาจักรหรือในสถานที่เกิดเหตุซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการหรือที่ลี้ภัยทางการเมือง

(5) “การก่อการร้ายภายในประเทศ” หมายถึง การกระทำซึ่ง (A) การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ (B) การกระทำโดยเจตนา (i) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน (ii) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่ หรือบังคับ (iii) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหารหรือการลักพาตัว และ (C) เกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา

2. U.S. Code of federal Regulation. 28 C.F.R. section 0.85<sup>10</sup> นิยามการก่อการร้ายไว้ว่าเป็นการใช้ความรุนแรงต่อบุคคล หรือทรัพย์สิน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3. กระทรวงกลาโหมของประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Department of Defence) ได้ให้นิยามของการก่อการร้ายว่า เป็นการใช้ความรุนแรงอันละเมิดทางกฎหมายเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวโดยมีเจตนาในการบังคับหรือขู่เข็ญรัฐบาลหรือชุมชนพลเมือง เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนา หรือตามลัทธิความเชื่อของตน

4. Walter Laqueur กล่าวว่า การก่อการร้ายเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ในทางการเมืองโดยมีประชาชนผู้บริสุทธิ์เป็นเป้าหมายในการกระทำนั้น<sup>11</sup>

5. Brian M. Jenkins ได้กล่าวว่า การก่อการร้ายคือการใช้ความรุนแรงหรือขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง เพื่อให้เกิดความหวาดกลัวตื่นตระหนก ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางสังคมหรือทางการเมือง<sup>12</sup> และกล่าวอีกว่า การก่อการร้าย คือการใช้กำลังประทุษร้ายหรือการขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางการเมือง

6. Grant Wardlaw ได้ให้นิยามการก่อการร้ายว่า เป็นการกระทำหรือขู่เข็ญว่าจะกระทำซึ่งความรุนแรงโดยบุคคลหรือกลุ่มคน ไม่ว่าจะกระทำในนามเจ้าหน้าที่หรือต่อต้านเจ้าหน้าที่ถ้าได้กระทำให้เกิดความกลัวต่อกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อบังคับกลุ่มเป้าหมายนั้นไปสู่ความต้องการในทางการเมืองของผู้กระทำความผิด

<sup>10</sup> วีระพงษ์ บุญญานุสา. (2553). “การตั้งข้อหาการก่อการร้าย.” *หนังสือพิมพ์* 53. หน้า 151.

<sup>11</sup> Jonathan R. White. Op.cit. p. 5.

<sup>12</sup> Brian M. Jenkins. (1990). *International Terrorism: The Other World War. International Terrorism Characteristics. Causes, Controls.* p. 27.

จะเห็นได้ในส่วนกฎหมายสารบัญญัติของสหรัฐอเมริกาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศแยกได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นบทบัญญัติในลักษณะกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาที่มีประเด็นระหว่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง อีกส่วนหนึ่งเป็นกฎหมายในลักษณะอนุสัญญาระหว่างประเทศเฉพาะเรื่อง

3.1.1 การกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

ความผิดฐานก่อการร้ายในรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีกำหนดไว้ในมาตรา 2331 ซึ่งได้กำหนดนิยามของการก่อการร้ายไว้และเนื่องจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 สหรัฐอเมริกาได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย (The Patriot Act 2001) ขึ้นเพื่อเพิ่มเติมนิยามของการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายและมีการกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติก่อการร้ายแยกออกมาต่างหากนี้จะทำให้สามารถมีมาตรการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยจากกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ได้มีการกำหนดนิยามของการก่อการร้ายไว้ โดยกฎหมายสหรัฐอเมริกาแยกระหว่าง “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” (International terrorism) ซึ่งเกิดขึ้นนอกสหรัฐอเมริกากับ การก่อการร้ายภายในประเทศ (Domestic terrorism) ซึ่งเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาแต่ลักษณะการกระทำอันเป็นองค์ประกอบความผิดทั้งสองนั้นคล้ายกัน

นิยามของการก่อการร้ายจาก The United States Code<sup>13</sup>

(1) “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” หมายถึง การกระทำซึ่ง

(A) การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา หรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ หรือการกระทำที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง หากกระทำภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกาหรือรัฐอื่นใด

(B) การกระทำโดยเจตนา

(i) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน

(ii) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่หรือบังคับ

(iii) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว และ

(C) ผู้กระทำความผิดข่มขู่หรือบังคับโดยการกระทำส่วนใหญ่เกิดขึ้น หรือบรรลุผลนอกเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา หรือนอกราชอาณาจักร หรือในสถานที่เกิดเหตุซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการณ์หรือที่ลี้ภัยทางการเมือง

<sup>13</sup> The United States Code TITLE 18 PART I CHAPTER 113B section 2331.

(5) “การก่อการร้ายภายในประเทศ” หมายถึง การกระทำซึ่ง

(A) การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ

(B) การกระทำโดยเจตนา

(i) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน

(ii) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่ หรือบังคับ

(iii) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว และ

(C) เกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา

หลังเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 สหรัฐอเมริกาได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย (The Patriot Act 2001) เสริมมาตรการต่างๆ ด้านในการป้องกันปราบปรามการก่อการร้าย<sup>14</sup> มีสาระสำคัญ คือ การกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ และเป็นการกระทำโดยเจตนาข่มขู่หรือบังคับประชาชน หรือเป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาลโดยการข่มขู่หรือบังคับหรือเป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว

องค์ประกอบของความผิดฐาน “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” กับ “การก่อการร้ายภายในประเทศ” มีลักษณะการกระทำอันเป็นองค์ประกอบความผิดคล้ายกันโดยจะประกอบด้วย

1. การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา การกระทำความผิดนั้นกฎหมายบัญญัติว่าต้องเป็นการกระทำที่ร้ายแรง หรือเป็นการกระทำที่อันตรายต่อมนุษยชาติและเป็นการกระทำละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกา

2. การกระทำโดยเจตนา ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาในการกระทำความผิดซึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำเพื่อ

(1) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน

(2) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาลโดยการข่มขู่ หรือบังคับ

(3) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว

<sup>14</sup> The Patriot Act 2001 SEC. 802. DEFINITION OF DOMESTIC TERRORISM.

3. การกระทำความผิดเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกาสำหรับความผิดฐานก่อการร้ายภายในประเทศ และผู้กระทำความผิดน่าจะมุ่งหรือบังคับโดยการกระทำส่วนใหญ่เกิดขึ้นหรือบรรลุผลนอกเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา หรือนอกราชอาณาจักร หรือในสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการหรือที่ลี้ภัยทางการเมืองสำหรับความผิดฐานก่อการร้ายระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ใน section 2656f (d)<sup>15</sup> ได้กำหนดนิยามของ การก่อการร้ายไว้อีกมาตราหนึ่ง ด้วยว่า คำว่า “การก่อการร้าย” หมายถึง การกระทำที่มีการไตร่ตรองไว้ก่อน มีเหตุจูงใจทางการเมืองที่มีความรุนแรงโดยมุ่งหมายที่พลเรือน กระทำโดยกลุ่มองค์กร หรือเครือข่ายลับ ที่มีจะมีอิทธิพลต่อประชาชน

จากนิยามตาม Title 22 of The U.S. Code section 2656f (d) นั้นการก่อการร้ายเป็นการกระทำที่มีการไตร่ตรองไว้ก่อน โดยมีมูลเหตุจูงใจหรือความโกรธแค้นทางการเมือง และเป็น การกระทำต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ ซึ่งกระทำการโดยกลุ่มองค์กร

3.1.2 ข้อพิจารณาลักษณะการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

ความผิดฐานก่อการร้ายในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกามีการแยกนิยามของการก่อการร้ายกฎหมายสหรัฐอเมริกาแยก ระหว่างการก่อการร้ายระหว่างประเทศซึ่งเกิดขึ้นนอกสหรัฐอเมริกากับ การก่อการร้ายภายในประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา แต่ลักษณะการกระทำอันเป็นองค์ประกอบความผิดทั้งสองนั้นคล้ายกัน ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งจากคำนิยามดังกล่าวทำให้มีความเป็นสากลและมีลักษณะเฉพาะโดย องค์ประกอบของความผิดของความผิดฐานก่อการร้ายภายในประเทศที่ได้มีการนิยามไว้โดยมี องค์ประกอบความผิดคือ

“การกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมาย อาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ” เป็นการนิยามการกระทำที่เป็น องค์ประกอบของความผิดว่าเฉพาะความผิดที่ร้ายแรงและเป็นการกระทำที่อันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ เท่านั้นที่ถือ เป็นการกระทำอันเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานก่อการร้าย ซึ่งการให้คำนิยามว่า “การกระทำที่ ร้ายแรง” การกระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงนั้นอาจไม่ชัดเจนนักว่าการกระทำที่ร้ายแรงนั้น

<sup>15</sup> Title 22 of the U.S. Code, Section 2656f (d) Definitions the term “terrorism” means premeditated, politically motivated violence perpetrated against noncombatant targets by subnational groups or clandestine agents.



มีขอบเขตเพียงใด ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายได้ แต่จากคำนิยามนี้แสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ต้องการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายและการก่อการร้ายนั้นมุ่งจะป้องปรามการกระทำที่เป็นการกระทำความผิดอาญาที่มีความร้ายแรงเท่านั้น การกระทำที่เป็นความผิดอาญาทั่วไปซึ่งไม่ได้เป็นการกระทำที่ร้ายแรงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนและรัฐอย่างร้ายแรงหรือกว้างขวางนั้นก็ไม่ถือเป็นการก่อการร้ายตามนิยามนี้

“การกระทำอันตรายเป็นต่อมนุษยชาติ” สำหรับการกระทำที่เป็นอันตรายเป็นต่อมนุษยชาติสามารถตีความได้ว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะคุ้มครองและป้องกันการกระทำความผิดอาญาที่ก่อให้เกิดอันตรายเป็นต่อมนุษยชาติ คือก่อให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนส่วนมาก หรือประชาชนจำนวนมากอันจะส่งผลกระทบต่อประเทศชาติหรือส่งผลกระทบต่อโลก แสดงให้เห็นว่าการก่อการร้ายนี้เป็นการกระทำที่ความร้ายแรงและเป็นอันตรายโดยผลจากการกระทำจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนและรัฐเป็นวงกว้าง

ธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ<sup>16</sup> ได้กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดสากลโดยกำหนดเขตอำนาจเฉพาะกับ อาชญากรรมที่ร้ายแรงที่สุดที่ประชาคมโลกเป็นห่วงกังวลโดยส่วนรวม ได้แก่

- 1) การทำลายล้างเผ่าพันธุ์ (Genocide)
- 2) อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ (Crime Against Humanity)
- 3) อาชญากรรมสงคราม (War Crime)
- 4) อาชญากรรมรุกราน (Crime of Aggression)

ข้อที่ 7 ของธรรมนูญกรุงโรม<sup>17</sup> ได้ให้คำนิยามคำว่า "อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ" หมายถึง การกระทำใดๆ ต่อไปนี้ ซึ่งการกระทำเป็นส่วนหนึ่งของการโจมตีอย่างแพร่กระจายหรือเป็นระบบ มุ่งโดยตรงต่อประชากรพลเรือนด้วยความรู้ในการโจมตีเพื่อให้บรรลุถึงการดำเนินการตามนโยบายของรัฐหรือขององค์กร จากการพิจารณาพบว่ากับอาชญากรรมที่ร้ายแรงที่สุดที่ประชาคมโลกเป็นห่วงกังวลไม่ได้บัญญัติรวมถึงการก่อการร้ายรวมอยู่ด้วย ซึ่งจากการศึกษาเปรียบเทียบความผิดฐานก่อการร้ายกับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติในบทที่ 2 ที่กล่าวมาแล้วนั้นพบว่าในรายละเอียดของการกระทำความผิดนั้นการก่อการร้ายและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติอาจจะซ้ำซ้อนกันได้ แต่องค์ประกอบเรื่องเจตนาภายใน หรือเจตนาพิเศษการกระทำผิดอาชญากรรมต่อมนุษยชาติผู้กระทำไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อบูชเชื้อหรือบังคับ รัฐบาล หรือ

<sup>16</sup> พรชัย ด่านวิวัฒน์. เล่มเดิม. หน้า 109.

<sup>17</sup> Rome Statute. Article 7.

องค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำหรือไม่กระทำการใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยไม่ให้เกิดความหวาดกลัวโดยการข่มขู่ หรือเป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้างการลอบสังหาร หรือการลักพาตัว แต่ต้องมีองค์ประกอบของการกระทำ โดยให้การกระทำนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งของการโจมตีอย่างแพร่กระจายหรือเป็นระบบ มุ่งโดยตรงต่อประชากรพลเรือน

อย่างไรก็ตามการกระทำที่เป็นการก่อการร้ายตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่บัญญัติว่าต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงหรือเป็นการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาตินั้น ผู้จัดทำมีความเห็นว่าน่าจะสามารถเทียบเคียงกับอาชญากรรมต่อมนุษยชาติได้โดยอาชญากรรมต่อมนุษยชาตินั้นถือเป็นความผิดที่กว้างกว่าไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษเช่นเดียวกับการก่อการร้าย แต่ในเรื่องของการกระทำนั้นอาจทับซ้อนกันได้เนื่องจากกฎหมายมุ่งคุ้มครองการกระทำที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อมนุษยชาติเช่นเดียวกัน ดังนั้นการกระทำที่ถือเป็นการก่อการร้ายนั้นจึงเป็นการกระทำที่ความร้ายแรงและเป็นอันตรายโดยผลจากการกระทำจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนและมนุษยชาติเป็นวงกว้างดังที่ได้บัญญัติไว้อีกในเรื่องเจตนาและมูลเหตุจูงใจข้อ (3) ต้องมีเจตนาเพื่อการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง เช่นการลอบสังหาร หรือการลักพาตัว เป็นต้น

จากนิยามการก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกาองค์ประกอบของการก่อการร้ายในเรื่องการกระทำที่บัญญัติว่าต้องเป็นการกระทำที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญาของสหรัฐอเมริกาหรือกฎหมายอาญาภายในรัฐต่างๆ นั้น ซึ่งผู้จัดทำมีความเห็นว่าเป็นนิยามที่เหมาะสมครอบคลุมและมีความเป็นสากลเนื่องจากการก่อการร้ายนั้นเป็นความผิดที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากอาชญากรรมสามัญทั่วไป ดังนั้นการกระทำที่ถือเป็นการก่อการร้ายก็ควรที่จะเป็นการกระทำที่ต้องการผลร้ายอย่างรุนแรงต่อผู้บริสุทธิ์เพื่อข่มขู่และก่อความเสียหายกับประชาชนทั่วไปเพราะการก่อการร้ายเป็นอาชญากรรมซึ่งมีความรุนแรงโดยที่ผลของการกระทำนั้นไปกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของโลก ซึ่งไม่ได้รับการยอมรับและเป็นที่รังเกียจจากประชาคมโลกทำให้นานาประเทศต้องการมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายให้สิ้นไป

ส่วนในเรื่องเจตนาภายในนั้นการก่อการร้าย ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาในการกระทำ ความผิดซึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำเพื่อ (1) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน (2) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่ หรือบังคับ (3) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว การบัญญัติ

เรื่องเจตนาและมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดนี้เป็นลักษณะพิเศษประการสำคัญที่แยกการก่อการร้ายออกจากอาชญากรรมประเภทอื่นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยนิยามการก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดในเรื่องเจตนาพิเศษนี้ ผู้จัดทำมีความเห็นว่าเหมาะสมแล้วเพราะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการก่อการร้ายนั้นมีลักษณะเป็นการกระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรงและยังต้องมีเจตนาเพื่อข่มขู่หรือบังคับประชาชนหรือรัฐบาลเป็นการกระทำที่สร้างความหวาดกลัวและเพื่อที่จะมีอำนาจต่อรองเหนืออีกฝ่าย หรือเป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว เป็นการยกตัวอย่างให้เห็นว่าการก่อการร้ายนั้นต้องมีเจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้บริสุทธิ์เพื่อข่มขู่และก่อความเสียหายกับประชาชนทั่วไป

องค์ประกอบประการสุดท้ายการกระทำความผิดเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกาสำหรับความผิดฐานก่อการร้ายภายในประเทศ และผู้กระทำเจตนาข่มขู่หรือบังคับ โดยการกระทำส่วนใหญ่เกิดขึ้น หรือบรรลุผลนอกเขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา หรือนอกราชอาณาจักร หรือในสถานที่เกิดเหตุซึ่งผู้กระทำความผิดปฏิบัติการหรือที่ลี้ภัยทางการเมือง สำหรับความผิดฐานก่อการร้ายระหว่างประเทศองค์ประกอบข้อนี้เป็นตัวแบ่งแยกการก่อการร้ายระหว่างประเทศและการก่อการร้ายภายในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งทำให้นิยามการก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกามีความเป็นสากลครอบคลุมในการกระทำความผิดและสามารถบังคับใช้ได้จริง

และตาม Title 22 of The U.S. Code, section 2656f (d) นิยามการก่อการร้ายไว้ว่าเป็นการกระทำที่มีการไตร่ตรองไว้ก่อน มีเหตุจูงใจทางการเมือง ที่มีความรุนแรงโดยมุ่งหมายที่พลเรือนกระทำโดยกลุ่มองค์กรหรือเครือข่ายลับที่มักจะมีอิทธิพลต่อประชาชน

จากนิยามตาม The United states Code Title 18 มาตรา 2331 และ Title 22 of The U.S. Code section 2656f (d) แสดงให้เห็นว่านิยามการก่อการร้ายของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมุ่งเน้นไปที่ การกระทำความผิดอาญาที่ร้ายแรง หรือการกระทำอันตรายต่อมนุษยชาติ ที่เป็นการละเมิดกฎหมายซึ่งเป็นการกระทำที่มีการไตร่ตรองไว้ก่อน โดยมีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง มีเจตนาในการกระทำความผิดซึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำเพื่อ (1) ข่มขู่หรือบังคับประชาชน (2) เป็นการกระทำเพื่อมีอิทธิพลเหนือนโยบายรัฐบาล โดยการข่มขู่หรือบังคับ (3) เป็นการกระทำที่กระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลโดยการทำลายล้างในวงกว้าง การลอบสังหาร หรือการลักพาตัว และเป็นการกระทำต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์อาจเป็นการกระทำโดยกลุ่มองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประชาชน

### 3.2 ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษในอดีตลักษณะความรุนแรงของการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นมักมีเหตุผลในทางการเมืองหรือมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง โดยมีลักษณะของการขัดแย้งกันในลักษณะท้องถิ่นหรือภายในประเทศของตนทำให้ประเทศอังกฤษต้องเผชิญกับปัญหานี้อย่างยาวนาน<sup>18</sup> ซึ่งอาจพิจารณาได้เป็น 2 กรณี<sup>19</sup>

#### 1. การเป็นประเทศล่าอาณานิคม

ในอดีตประเทศอังกฤษหรือจักรวรรดิอังกฤษในยุคล่าอาณานิคมได้ออกไปล่าอาณานิคมในหลายพื้นที่ของโลก ไม่ว่าจะเป็นในแอฟริกาและเอเชีย เช่น ในประเทศเคนย่า มาเลเซีย เป็นต้น เมื่ออังกฤษเข้าปกครองในประเทศที่ถูกล่าอาณานิคม ก็ย่อมมีการต่อต้านหรือการไม่ยอมรับจากกลุ่มคนในประเทศนั้นๆ การต่อต้านการล่าอาณานิคมจึงย่อมเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองเป็นหลักจากการที่อังกฤษต้องประสบการต่อต้านดังกล่าว จึงทำให้อังกฤษสั่งสมประสบการณ์และทำให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายในการต่อต้านการก่อการร้ายในพื้นที่นั้นๆ โดยมีการกำหนดมาตรการตอบโต้ เช่น การใช้กองกำลังพิเศษ เทคนิคในการสืบสวนสอบสวนและการฝึกกำลังระหว่างตำรวจกับทหาร

#### 2. การเข้าปกครองประเทศไอร์แลนด์เหนือ

การที่อังกฤษเข้าปกครองประเทศต่างๆ ที่เรียกว่า ประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองต่อประเทศไอร์แลนด์เหนือมากกว่าสามศตวรรษมีการต่อต้านการปกครองโดยก่อเหตุรุนแรงต่างๆ มากมาย ได้นำอังกฤษสู่ความรุนแรงทางการเมืองอย่างยาวนาน เกิดขบวนการที่ต่อต้านการปกครองโดยอังกฤษที่เรียกว่า ขบวนการ IRA (Irish Republican Army) เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี 1968 โดยเป็นขบวนการที่พยายามแยกประเทศไอร์แลนด์เหนือจากการปกครองของอังกฤษ เป็นกลุ่มก่อการร้ายซึ่งมีกองกำลังคล้ายทหาร โดยต่อต้านการรวมกันระหว่างไอร์แลนด์เหนือกับอังกฤษและไม่ยอมรับอำนาจการปกครองของอังกฤษที่มีต่อไอร์แลนด์เหนือ โดยการต่อสู้ก็ใช้หลากหลายวิธี เช่น การลอบวางระเบิด การต่อสู้แบบกองโจร การลอบสังหาร และการพยายามในการลอบสังหาร เพื่อสร้างสถานการณ์ให้ปั่นป่วนทั้งในอังกฤษและไอร์แลนด์เหนือ ขบวนการ IRA ได้ทำการต่อสู้กับรัฐบาลอังกฤษอย่างยาวนานโดยเข้ามาปฏิบัติการในประเทศอังกฤษ โดยในการปฏิบัติการมักใช้วิธีการวางระเบิดสถานที่ต่างๆ เช่น การวางระเบิดผับในเมืองเบอร์มิงแฮมในเดือนพฤศจิกายนปี 1974

<sup>18</sup> อัสวิน สุกระสร. เล่มเดิม. หน้า 28.

<sup>19</sup> Clive Walker a (2004). *Terrorism and Criminal Justice: Past, Present and Future*. p. 312.

จากการที่อังกฤษต้องประสบกับปัญหาดังกล่าว จึงทำให้อังกฤษมีประสบการณ์และต้องพยายามหาวิธีการในการแก้ปัญหาโดยพัฒนามาเป็นลำดับ โดยมีมาตรการต่างๆ ทั้งที่ยังใช้และยกเลิกไป ตามการเปลี่ยนแปลงหรือการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละยุคสมัย เช่น การพิจารณาคดีโดยไม่มีลูกขุน การให้อำนาจพิเศษแก่ตำรวจ การกักขังโดยไม่มี การพิจารณา คดี การกักขังโดยทารุณ โดยบทบัญญัติเหล่านี้ก็มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแต่เดิมมักจะใช้ข้อบังคับมาตรการ ต่างๆ หรือเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการชั่วคราวหรือบังคับใช้ในช่ วงเวลาหนึ่งหรือใช้กับสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เช่น บทบัญญัติบังคับเฉพาะต่อประเทศไอร์แลนด์เหนือมี Northern Ireland Act (1973-1998) หรือในบางบทบัญญัติก็มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขมาต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เช่น The Prevention of Terrorism Act ซึ่งเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่ปี 1974 โดยสืบเนื่องจากผลกระทบต่อการตายของผู้คนจากการระเบิดคั บที่เมืองเบอร์มิงแฮม ในปี 1974 และที่สำคัญการพัฒนาการต่างๆ ก็เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์หรือจากนักกฎหมายที่พยายามสร้างบทบัญญัติเพื่อบังคับใช้กับการก่อการร้ายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำรายงานทบทบบทบัญญัติที่ต่อต้านการก่อการร้ายและจัดพิมพ์ขึ้นในปี 1996 โดยท่านลอร์ด ลอยด์ (Lord Lloyd) โดยมีผู้ช่วยคือ Mr. Justice Kerr<sup>20</sup>

จนทำให้เกิดการปฏิรูปกฎหมายเป็น Terrorism Act 2000 ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่บัญญัติ บังคับใช้อย่างเป็นการถาวร เริ่มบังคับใช้ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2001 นอกจากนี้ก็ยังมี การบัญญัติ บังคับใช้อย่างเป็นการถาวร เริ่มบังคับใช้ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2001 นอกจากนี้ก็ยังมี การบัญญัติบทกฎหมายเพิ่มเติมอีกใน Anti-Terrorism, Crime and Security Act 2001 และล่าสุดใน The Prevention of Terrorism Acts 2005 ไม่เพียงแต่การจัดทำบทกฎหมายขึ้นมาเท่านั้น ประเทศอังกฤษยังได้ มีการจัดตั้งหน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะในส่วนของการตำรวจเพื่อรับ ผิดชอบและมีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและแก้ปัญหาในเรื่องนี้ การก่อการร้ายในประเทศอังกฤษนั้น จึงมีจุดเริ่มต้นจากการต่อต้านรัฐบาล ต่อต้านการปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์ในทาง การเมืองเป็นหลัก และมีลักษณะกระทำการในประเทศของตนหรือพื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้อง โดยกลุ่มต่อต้านก็พยายามใช้วิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการวางระเบิด การลอบสังหาร การต่อสู้แบบกองโจร โดยเฉพาะขบวนการ IRA นั้น เป้าหมายมิได้มุ่งแต่เฉพาะเจ้าหน้าที่หรือสถานที่ราชการเท่านั้น เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน ความอลหม่าน ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความไม่มั่นคงในการบริหารประเทศ จึงมักก่อเหตุต่อสถานที่ทั่วๆ ไปไม่ว่าจะเป็นสาธารณะสถานต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า ภัตตาคาร ผับ ถนนที่ใช้สัญจรหรือย่านธุรกิจ ซึ่งทำให้มีประชาชนผู้บริสุทธิ์บาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก และสร้างความเสียหายเป็นจำนวนมหาศาล นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันขบวนการ IRA ลอบวางระเบิด

<sup>20</sup> Ibid. p. 313.

มานับครั้งไม่ถ้วน ซึ่งทำให้เห็นว่างังกฤษต้องเผชิญต่อการก่อการร้ายมาอย่างยาวนาน มีผู้คนบาดเจ็บล้มตายและเสียหายเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าอังกฤษจะใช้มาตรการต่างๆ มากมาย ทั้งการเจรจาต่อรองจนเกิดมีการทำข้อตกลงกันหลายครั้ง<sup>21</sup> เช่น การเจรจาหยุดยิงหลายๆ ครั้ง การทำข้อตกลงที่กรุงเบลฟาสต์ในปี 1998 แต่ก็มีการละเมิดข้อตกลงหลายครั้ง จนมีการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย (Terrorism Act) ซึ่งเป็นอีกมาตรการทางกฎหมายในอันที่จะลงโทษผู้ก่อการร้ายโดยเป็นกฎหมายที่พัฒนาขึ้น นอกเหนือจากการลงโทษกลุ่มก่อการร้ายที่ปฏิบัติการในอังกฤษ เช่น ขบวนการ IRA ซึ่งมีลักษณะภายในประเทศ หรือในระดับท้องถิ่นแล้วยังรวมถึงการบังคับใช้กับกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ เช่น กลุ่มอัลไคดา (Al Qaida) รวมถึงมีบทบัญญัติที่ใช้แทนข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้กับประเทศไอร์แลนด์เหนือ แต่ในการก่อการร้ายใหม่ๆ ทั้งนี้โดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติการ การหลบหนี นอกเหนือจากการใช้อาวุธหรือระเบิด ยุทธวิธีก็เริ่มเปลี่ยนแปลงและมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ยังมีความเหมือนเดิม เพื่อให้เกิดความเสียหาย ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชน ผู้บริสุทธิ์ และกลุ่มก่อการร้ายก็พัฒนาออกไป ไม่เพียงแต่มีกลุ่มก่อการร้ายที่ปฏิบัติการภายในประเทศหรือในภูมิภาคของตนเท่านั้น ยังมีกลุ่มก่อการร้ายที่มีลักษณะปฏิบัติการในต่างประเทศหรือภูมิภาคอื่นของโลก หาใช่การต่อสู้กับรัฐบาลของประเทศตนเองอีกต่อไปกลายเป็นต่อสู้กับรัฐบาลของประเทศอื่นที่มีความขัดแย้งต่อกันในลักษณะของการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันหรืออาจเรียกได้ว่าการก่อการร้ายได้พัฒนาขึ้นโดยมีลักษณะของการคุกคามในหลายรูปแบบ ไม่จำกัดเครื่อง ไม่จำกัดรูปแบบในการปฏิบัติการและการดำเนินงาน และไม่จำกัดสถานที่ โดยมีมูลเหตุจูงใจจากในเรื่องอุดมคติทางศาสนาและวัฒนธรรมมากกว่าในเรื่องของชาตินิยมหรืออุดมคติในทางการเมือง ซึ่งถือเป็นรูปแบบของการก่อการร้ายในศตวรรษที่สาม<sup>22</sup>

นอกจากบทกฎหมายข้างต้นแล้ว ประเทศอังกฤษต้องปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาในหลายประการ ทั้งในด้านการป้องกันและการลงโทษ โดยมีบทบัญญัติเพิ่มเติมอีกใน Anti-terrorism และ Crime and Security Act 2001 เป็นการเพิ่มมาตรการที่จะบังคับใช้ในเรื่องทรัพย์สินของกลุ่มก่อการร้าย รวมถึงในเรื่องต่างๆ เช่น ความปลอดภัยในเรื่องเกี่ยวกับนิวเคลียร์และธุรกิจการบิน ความปลอดภัยในเรื่องของวัตถุอันตรายที่อาจเป็นเป้าหมายหรือถูกใช้โดยกลุ่มก่อการร้าย การได้รับข้อมูลของหน่วยงานของรัฐในการต่อสู้กับภัยคุกคามการก่อการร้าย, ขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจในบางประการที่เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนและป้องกันการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับการก่อการ

<sup>21</sup> อัสวิน สุกระสร. เล่มเดิม. หน้า 30.

<sup>22</sup> Clive Walker a Op.cit. p. 314.

ร้ายหรืออาชญากรรมร้ายแรงอื่นๆ<sup>23</sup> และจากโศกนาฏกรรมครั้งล่าสุด (การระเบิดในกรุงลอนดอน เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2548) ทำให้ต้องมีการแก้ไขบทบัญญัติ เป็น The Prevention of Terrorism Act 2005 ซึ่งเป็นการยกเลิกอำนาจตามส่วนที่ 4 ของ Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001 โดยส่วนที่ 4 นี้เป็นเรื่องของการเข้าเมืองและการลี้ภัยการปฏิบัติต่อผู้ที่ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้ายสากลและแทนที่โดยมาตรการในเรื่องการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ถ้าบุคคลนั้นตกเป็นผู้ต้องสงสัยโดยไม่ว่าจะเป็นคนต่างชาติ หรือคนอังกฤษก็ตามและโดยไม่ว่าจะเป็นลักษณะการก่อการร้ายทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งเป็นการแก้ไขจากเหตุการณ์ระเบิดพลีชีพใน กรุงลอนดอนประเทศอังกฤษเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2548 ที่ผู้กระทำให้เป็นคนอังกฤษเชื้อสายมุสลิม โดยมีสายสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ ทำให้เห็นได้ชัดว่าการก่อการร้าย ในประเทศอังกฤษ ได้พัฒนาออกไปมากและเป็นแนวโน้มหรือรูปแบบของการก่อการร้ายในปัจจุบัน<sup>24</sup>

Prevention of Terrorism (Temporary Provisions) Act 1989 ได้นิยาม “การก่อการร้าย” ไว้ใน Section 20 Interpretation ว่า คือ “การใช้ความรุนแรงเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง รวมถึงการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างความหวาดกลัวแก่สาธารณชน” ต่อมาภายหลังมีการให้คำนิยามของการก่อการร้ายขึ้นใหม่ในกฎหมาย Terrorism Act 2000 ซึ่งมีความหมาย ครอบคลุมมากขึ้นโดยได้บัญญัติไว้ว่า การก่อการร้าย หมายถึงการกระทำหรือการคุกคามที่ประสงค์ต่อรัฐบาลหรือสาธารณชนหรือบางส่วนโดยมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ทางศาสนา หรือทางลัทธิอุดมการณ์ซึ่งการกระทำนั้นมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการกระทำในลักษณะที่รุนแรงอย่างมากเพื่อต่อต้านบุคคล
2. ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพย์สิน
3. เป็นอันตรายต่อชีวิตและส่งผลกระทบอื่นๆ ต่อประชาชนที่เกิดจากการกระทำ

ความผิด

4. ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของสาธารณชนทั่วไปหรือกลุ่มของสาธารณชน<sup>25</sup>

ความผิดฐานก่อการร้ายได้ถูกบัญญัติขึ้นในมาตรา 1 ของ The terrorism Act 2000 การให้นิยามการก่อการร้ายตาม Terrorism Act 2000 ประเทศอังกฤษมีกฎหมายที่บังคับใช้กับการก่อการร้ายมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น The Prevention of Terrorism (Temporary Provisions) Act 1989 แต่โดยมากบทบัญญัติที่บังคับใช้มักมีลักษณะเป็นการชั่วคราว และไม่มีการให้คำนิยามการก่อการร้าย

<sup>23</sup> Ibid.

<sup>24</sup> อิศวิน สุกระสร. เล่มเดิม. หน้า 31.

<sup>25</sup> Clive Walker b (2002). *Blackstone's guide to the anti-terrorism legislation*. p. 20.

ไว้แต่ประการใด เมื่อประกาศใช้ Terrorism Act 2000 ซึ่งต้องการใช้เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการถาวร ดังนั้นจึงมีการให้คำนิยามการก่อการร้ายไว้<sup>26</sup>

### 3.2.1 การกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายในพระราชบัญญัติก่อการร้าย

ประเทศอังกฤษได้ตราพระราชบัญญัติก่อการร้ายขึ้นเพื่อกำหนดนิยามของการกระทำ ความผิดฐานก่อการร้ายให้ชัดเจนถาวรและมีการกำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปราม การก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น Terrorism Act 2000 แบ่งบทบัญญัติออกเป็น 8 ส่วน มี 6 เนื้อหาหลัก<sup>27</sup> และถือว่ายกเลิก The Prevention of Terrorism Act 1989 ใน Terrorism Act นี้ได้ กำหนดมาตรการที่ใช้ในประเทศอังกฤษ และมาตรการที่ใช้เฉพาะประเทศไอร์แลนด์เหนือได้ให้คำ นิยาม “การก่อการร้าย” และพยายามนำมาตรการเข้าสู่การดูแลของศาลหรือระบบกึ่งศาล เช่น การมี คณะกรรมการอิสระเป็นผู้พิจารณาออกคำสั่งให้คณะบุคคลใดเป็นกลุ่มก่อการร้ายต้องห้ามตาม กฎหมาย ขณะเดียวกันศาลมีอำนาจพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่ตำรวจต้องการใช้อำนาจควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยต่อหลังจากควบคุมครบ 48 ชั่วโมงนับแต่จับกุม ถือเป็นครั้งแรกที่ได้ บัญญัติกฎหมายต่อต้านการก่อการร้ายอยู่ในบทบัญญัติเดียวกันโดยใช้บังคับกับอังกฤษ และ ไอร์แลนด์เหนือ เฉพาะส่วนที่ใช้กับไอร์แลนด์เหนือเท่านั้น<sup>28</sup> Terrorism Act 2000 นั้น มีการบัญญัติ ทั้งในส่วนที่เป็นกฎหมายสาระบัญญัติ และกฎหมายวิธีสบัญญัติ ส่วนกฎหมายสาระบัญญัติ การ กำหนดให้องค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นกลุ่มก่อการร้าย (Proscribed Organizations) องค์กรใด หรือกลุ่มบุคคลใดก็ตามที่กระทำการหรือมีส่วนร่วมในการกระทำลักษณะของการก่อการร้าย การ ตระเตรียมในลักษณะการก่อการร้าย การส่งเสริมหรือสนับสนุนการก่อการร้าย หรือไม่ว่าจะกระทำ ด้วยวิธีการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ<sup>29</sup> เป็นผู้ มีอำนาจกำหนดให้องค์กรหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นกลุ่มก่อการร้าย และมีอำนาจสั่งเพิกถอนการ กำหนดเป็นกลุ่มก่อการร้ายด้วย โดยผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ได้แก่ องค์กรที่ถูก กำหนด หรือบุคคลใดที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดให้เป็นกลุ่มก่อการร้ายพร้อมทั้งสามารถ อุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการ<sup>30</sup> ในกรณีที่ไม่ได้รับการเพิกถอนจากการกำหนดเป็นกลุ่มก่อการร้าย

<sup>26</sup> พรภัทร สีลาเกรียงศักดิ์. เล่มเดิม. หน้า 36.

<sup>27</sup> Clive Walker a Op.cit. p. 318.

<sup>28</sup> อัสวิน สุกระสร. เล่มเดิม. หน้า 32.

<sup>29</sup> Terrorism Act 2000 Section 3 (4).

<sup>30</sup> Proscribed Organizations Appeal Commission Section5 (1) There shall be a commission, to be known as the Proscribed Organisations Appeal Commission



การกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายในพระราชบัญญัติก่อการร้ายมีการให้คำนิยามการก่อการร้ายไว้ ในมาตรา 1<sup>31</sup> ซึ่งมีใจความสำคัญว่า

- (1) ภายใต้บทบัญญัตินี้ การก่อการร้าย หมายถึง การกระทำหรือขู่จะกระทำ ซึ่ง
    - (a) การกระทำตาม (2)
    - (b) การกระทำหรือขู่จะกระทำเพื่อบังคับรัฐบาล หรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมืองหรือ ส่วนใดส่วนหนึ่งและ
    - (c) การกระทำหรือขู่จะกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนา หรืออุดมการณ์
  - (2) ได้ระบุว่าการกระทำลักษณะเช่นใด ถือว่าเป็นการกระทำตาม (2) ถ้าเป็นการกระทำหรือขู่จะกระทำ
    - (a) ที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย
    - (b) ที่เป็นการทำความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สิน
    - (c) เป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่น
    - (d) สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนหนึ่งส่วนใด หรือ
    - (e) ทำให้เป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์
  - (3) การกระทำหรือขู่จะกระทำตาม (2) โดยใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ถึงแม้ว่าจะไม่ได้กระทำโดยมุ่งหมายตามมาตรา 1 (1) (b) ก็ถือว่าเป็นการก่อการร้าย
- เมื่อองค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดถูกกำหนดเป็นกลุ่มก่อการร้ายแล้ว ผู้ที่เป็นสมาชิกผู้สนับสนุน ต่อกลุ่มก่อการร้ายถือว่ามีความผิด โดยผู้เป็นสมาชิกหรืออ้างตัวว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มก่อการร้ายนั้น ต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ<sup>32</sup> บุคคลกระทำความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนเมื่อทำการชักชวน อุปการะกลุ่มก่อการร้ายโดยให้เงินหรือทรัพย์สินอื่น หรือโดยประการอื่นกระทำการเตรียม จัดหา ช่วยเหลือในการเตรียมหรือจัดการ การประชุม โดยรู้ว่าเป็นการสนับสนุนหรือเป็นการประชุมของบุคคลที่เป็นสมาชิกหรืออ้างตัวว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มก่อการร้าย โดยผู้สนับสนุนต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ<sup>33</sup>

---

(2) Where an application under section 4 has been refused, the applicant may appeal to the Commission.

<sup>31</sup> Terrorism Act 2000 Section 1.

<sup>32</sup> Terrorism Act 2000 Section 11.

<sup>33</sup> Terrorism Act 2000 Section 12.

องค์ประกอบของความผิดฐานก่อการร้ายในพระราชบัญญัติก่อการร้ายของประเทศอังกฤษสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำความผิดอาญาดังนี้

- (1) ที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย
- (2) เป็นการทำความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สิน
- (3) เป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่น
- (4) สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชน

หรือส่วนหนึ่งส่วนใด หรือ

- (5) ทำให้เป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์

2. กระทำโดยมีเจตนาเพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมืองหรือส่วนใดส่วนหนึ่งและการกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนาหรืออุดมการณ์ กฎหมายบัญญัติให้การก่อการร้ายนั้นจะต้องมีเจตนาและมูลเหตุจูงใจทั้งสองอย่างประกอบกันคือจะต้องมีเจตนาเพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมืองและการกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำโดยมีวัตถุประสงค์ในทางการเมือง ศาสนาหรืออุดมการณ์ด้วย

3. การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำตามข้อ (1) – (5) โดยใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด แม้ว่าจะไม่ได้กระทำโดยมุ่งหมายเพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมืองหรือส่วนใดส่วนหนึ่งก็ถือว่าเป็นการก่อการร้าย

3.2.2 ข้อพิจารณาลักษณะการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายในพระราชบัญญัติก่อการร้าย

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของความผิดฐานก่อการร้ายในพระราชบัญญัติก่อการร้ายประเทศอังกฤษนั้นองค์ประกอบแรก คือการกระทำความผิดอาญาที่กฎหมายบัญญัติขึ้นว่าเป็นการกระทำหรือเพียงแต่การขู่เชิญว่าจะกระทำก็ถือเป็นความผิดฐานก่อการร้ายแล้ว “การกระทำหรือขู่เชิญว่าจะกระทำที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย” เป็นการบัญญัติโดยดูจากผลที่เกิดจากการกระทำว่าการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายนั้นต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลคือเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อกาย ผู้จัดทำมีความเห็นว่าเป็นการบัญญัติที่ยังไม่ชัดเจนนักเนื่องจากการกระทำความผิดก่อการร้ายนี้ควรจะเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อร่างกายของประชาชนผู้บริสุทธิ์อันจะทำให้เกิดความหวาดกลัวต่อการกระทำดังกล่าวเป็นวงกว้างและจะต้องพิจารณาในส่วนของเจตนาประกอบด้วย เนื่องจากเจตนาและมูลเหตุจูงใจคือเพื่อข่มขู่รัฐบาลหรือข่มขู่สาธารณะชน และมีมูลเหตุจูงใจจากความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนา เป็นจุดที่ทำให้การก่อการร้ายแตกต่างจากอาชญากรรมประเภทอื่น ควรกำหนดให้การกระทำที่เป็นอันตรายนี้มีผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนในวงกว้างด้วย

“การกระทำหรือข้อเชื่อว่าจะกระทำที่ทำความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สิน” เป็นการพิจารณาจากผลที่เกิดจากการทำความผิดเช่นเดียวกัน ซึ่งประเทศอังกฤษได้คำนึงถึงการก่อการร้ายที่กระทำต่อทรัพย์สินโดยตรงหรือผลของการกระทำนั้นทำให้ทรัพย์สินได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงทั้งนี้ไม่ได้แยกประเภทว่าทรัพย์สินที่เสียหายนี้เป็นทรัพย์สินของเอกชนหรือของรัฐ จึงน่าจะหมายรวมถึงทรัพย์สินทั้งสองประเภทด้วยซึ่งมีความเป็นปัจเจกชนค่อนข้างมาก อาจเป็นการทำความผิดในเรื่องส่วนตัวและไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมจนทำให้เกิดความหวาดกลัวอันเป็นลักษณะสำคัญของการก่อการร้าย

“การกระทำหรือข้อเชื่อว่าจะกระทำที่เป็นอันตรายแก่ชีวิตผู้อื่น” ก่อการร้ายนั้นต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลคือเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิตผู้อื่น คือผลจากการทำความผิดนั้นทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายซึ่งในการกระทำนั้นอาจไม่มีเจตนาฆ่าแต่มีมูลเหตุจูงใจคือเพื่อข่มขู่รัฐบาลหรือข่มขู่สาธารณะชน อีกส่วนหนึ่งคือมีมูลเหตุจูงใจจากความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนาและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายก็มีความผิดฐานก่อการร้ายด้วย อันเป็นการแยกความผิดฐานก่อการร้ายออกจากความผิดอาญาสามัญ

“การกระทำหรือข้อเชื่อว่าจะทำความผิดได้สร้างความเสี่ยงภัยอย่างรุนแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนหนึ่งส่วนใด” การทำความผิดในลักษณะนี้ส่งผลกระทบต่อในวงกว้างทำให้ประชาชนเดือดร้อนและหวาดกลัว ผลของการกระทำได้สร้างความเสี่ยงภัยอย่างรุนแรงต่อสุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งซึ่งเป็นผลร้ายแรงและเป็นกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนโดยทั่วไปสามารถรู้สึกได้ ผู้จัดทำจึงมีความเห็นว่าการลักษณะการบัญญัติความผิดที่กำหนดให้การทำความผิดที่ได้สร้างความเสี่ยงภัยอย่างรุนแรงต่อประชาชนนั้นเป็นการกำหนดลักษณะของการก่อการร้ายที่เหมาะสมและชัดเจนแน่นอนอีกด้วย

“การกระทำหรือข้อเชื่อว่าจะกระทำที่เป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์” การบัญญัติถึงการทำความผิดที่เกี่ยวกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลให้เกิดการรบกวนหรือเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงนี้ถือว่าเป็นการบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายที่ค่อนข้างครอบคลุมและคำนึงถึงความเป็นจริงในปัจจุบันที่การก่อการร้ายได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้และการทำให้เกิดความเสียหายอันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบเทคโนโลยีที่รัฐหรือประชาชนใช้สอยนั้นก็นำมาซึ่งความเสียหายต่างๆ ต่อมามากมายอันเป็นผลกระทบในวงกว้างทำให้ประชาชนเดือดร้อนและหวาดกลัวซึ่งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการก่อการร้าย

การบัญญัติการทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศอังกฤษแม้จะแสดงให้เห็นถึงว่าการทำความผิดนั้นต้องส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพและความปลอดภัยทั้งโดยตรงและโดยความรู้สึกของประชาชนหรือคนส่วนมากภายในรัฐ แต่ก็ยังมีความไม่ชัดเจน

เท่าที่ควรซึ่งมีความเห็นว่าการบัญญัติที่เหมาะสมและชัดเจน ควรกำหนดให้ความผิดอาญาที่ร้ายแรง มุ่งผลต่อชีวิต ร่างกาย และความหวาดกลัวต่อประชาชนจำนวนมากเพื่อผลกระทบในวงกว้างเท่านั้น จึงจะเป็นความผิดฐานก่อการร้ายและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนการขู่เข็ญว่าจะกระทำความผิด ควรเป็นการขู่เข็ญที่มีพฤติการณ์ที่จะสามารถเชื่อได้อย่างชัดเจนว่าจะมีการกระทำเช่นนั้นจริง จึงสมควรที่จะเป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายเพราะความผิดฐานนี้เป็นความผิดที่ร้ายแรง เพียงแค่ขู่เข็ญที่ยังไม่มีการกระทำจริงและยังไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างนั้นจึงอาจยังไม่บ่ง บอกลักษณะของความผิดฐานก่อการร้ายที่ชัดเจนเหมาะสมเท่าที่ควร

ในเรื่องเจตนาและมูลเหตุจูงใจนั้นลักษณะเด่นของความผิดฐานการก่อการร้ายใน ประเทศอังกฤษ คือ จะต้องเป็นการกระทำที่มีมูลเหตุจูงใจสองส่วนส่วนแรกคือเพื่อข่มขู่รัฐบาลหรือ ข่มขู่สาธารณะชน อีกส่วนหนึ่งต้องมีมูลเหตุจูงใจจากความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือ ทางศาสนาประกอบกันซึ่งส่วนมูลเหตุจูงใจนี้แตกต่างจากการบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายใน หลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งประเทศไทยด้วยที่บัญญัติมูลเหตุจูงใจเพียง แค่เรื่องเดียวคือเพื่อข่มขู่รัฐบาลหรือข่มขู่สาธารณะชนหรือทำให้ประชาชนหวาดกลัว แต่ไม่มี มูลเหตุจูงใจในเรื่องความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนา เพราะในหลายประเทศยัง เห็นว่าการบัญญัติกฎหมายลักษณะนี้พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์มูลเหตุจูงใจทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนานั้นหาได้ยากและการก่อการร้ายอาจไม่จำเป็นมูลเหตุจูงใจในเรื่องความเชื่อทาง การเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนาอย่างเช่นในความผิดที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเมืองก็ได้ แต่การก่อการร้ายจะต้องเป็นการทำเพื่อให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชนส่วนมากหรือ เพื่อการมีอำนาจเหนือรัฐให้กระทำตามความต้องการของตน

ผู้จัดทำมีความเห็นว่ามูลเหตุจูงใจในเรื่องความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือ ทางศาสนา มักจะเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการก่อการร้ายเพราะผู้ก่อการร้ายมักจะมี วัตถุประสงค์เพื่อข่มขู่รัฐบาล หรือองค์กรระหว่างประเทศให้ทำตามความต้องการของตนซึ่งมักจะ เป็นความต้องการที่มาจากความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนา ไม่ใช่ความต้องการ บรรลุวัตถุประสงค์ส่วนตัวในการแสวงหาผลประโยชน์ หรือในเชิงแสวงหากำไรอย่างเช่นองค์กร อาชญากรรมหรือองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แต่มูลเหตุจูงใจในเรื่องความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนา ก็อาจแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อนำมาพิสูจน์ได้ยากและเป็นเรื่องที่ เป็นนามธรรมมากดังนั้นการบัญญัติให้ต้องมีมูลเหตุจูงใจสองส่วนคือเพื่อข่มขู่รัฐบาลหรือข่มขู่ สาธารณะชนให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชนและมูลเหตุจูงใจในเรื่องความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนา จึงอาจจะไม่เหมาะสมนักนอกจากนี้จากการที่ได้ศึกษามาแล้วการ ก่อการร้ายนั้นมีลักษณะสำคัญคือต้องเป็นการกระทำเพื่อสร้างความหวาดกลัว ก่อให้เกิดผลกระทบ

ต่อประชาชนจำนวนมากและรัฐโดยไม่จำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเชื่อทางการเมือง ทางอุดมคติ หรือทางศาสนาก็ได้

นอกจากนี้พระราชบัญญัติก่อการร้ายของประเทศอังกฤษยังได้กำหนดลักษณะของการก่อการร้ายไว้อีกประการคือ การกระทำหรือขู่ที่จะกระทำความผิดอาญาที่กำหนดไว้ โดยใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด แม้ถึงว่าจะไม่ได้กระทำโดยมุ่งหมายเพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อขู่เชิญประชาชนพลเมืองหรือส่วนใดส่วนหนึ่งก็ถือว่าเป็นการก่อการร้ายแล้ว การบัญญัติเช่นนี้แสดงถึงว่าประเทศอังกฤษได้ต้องการป้องกันการก่อการร้ายที่จะเกิดขึ้นและมุ่งคุ้มครองประชาชนโดยไม่คำนึงถึงเจตนาเพียงแต่เป็นการกระทำความผิดอาญาตามที่กำหนดโดยใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดซึ่งการกระทำเช่นนี้น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายจำนวนมากต่อประชาชน

ซึ่งการบัญญัติเช่นนี้ผู้จัดทำมีความเห็นว่าการก่อการร้ายที่ดูเพียงแต่การกระทำความผิดอาญาหรือการขู่ที่จะกระทำความผิดอาญาและมีการใช้อาวุธปืนหรือระเบิดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต หรือร่างกาย หรือได้สร้างความเสี่ยงภัยอย่างรุนแรงต่อสุขภาพ หรือความปลอดภัยของประชาชน การกระทำหรือขู่ที่จะกระทำที่เป็นการรบกวนหรืออันตรายอย่างร้ายแรงต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นอาจไปทับซ้อนกับการกระทำความผิดอาญาสามัญที่กฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้เป็นความผิดและมีบทลงโทษอยู่แล้ว การที่มีอาวุธปืนหรือระเบิดประกอบกรกระทำด้วยนั้นอาจเป็นเพียงแค่เหตุเพิ่มโทษสำหรับการกระทำความผิดอาญาสามัญนั้นๆ ไม่สมควรที่จะบัญญัติให้การกระทำเช่นนี้เป็นลักษณะของการกระทำความผิดฐานก่อการร้าย

### 3.3 ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสได้กลายเป็นเป้าหมายของการก่อการร้ายข้ามชาติอันเนื่องมาจากสถานการณ์ในตะวันออกกลาง (Middle East) ในช่วงทศวรรษ 1980 จากนั้นยังได้มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มมุสลิมติดอาวุธ (ภาษาฝรั่งเศส: Groupe Islamique Armée หรือ GIA) ในประเทศอัลจีเรีย ในช่วงทศวรรษ 1990 และตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011 เป็นต้นมา ก็ยังได้มีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของกลุ่มจิฮาดิสต์ระหว่างประเทศ (International Jihadist) ซึ่งมีแรงผลักดันหรือมีความเชื่อมโยงมาจากกลุ่มอัล เกด้า (Al Qaida) (เช่น การฆาตกรรมและการลักพาตัวชาวฝรั่งเศสที่อาศัยอยู่ประเทศซาอุดีอาระเบีย โมริเชีย มาลี อัลจีเรีย และอัฟกานิสถานในปี ค.ศ. 2007, 2008 และ 2009)<sup>34</sup>

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ สมาชิกของสภานิติบัญญัติฝรั่งเศสจึงต้องมีปฏิญญาต่อกระแสดการก่อการร้ายในแต่ละครั้งด้วยการตรากฎหมายขึ้นใหม่ ดังนั้น จึงมีกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย

<sup>34</sup> Legislationline. (n.d.). France-Terrorism. Retrieved August 27, 2011, from <http://legislationline.org/topics/country/30/topic/5>

4 ฉบับอันเป็นมาตรการประการหนึ่งเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1986 (กฎหมายฉบับที่ 68-1020 ลงวันที่ 9 กันยายน) ค.ศ. 1996 (กฎหมายฉบับที่ 96-647 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม) ค.ศ. 2001 (กฎหมายฉบับที่ 2001-1062 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน) และ ค.ศ. 2006 (กฎหมายฉบับที่ 2006-64 ลงวันที่ 23 มกราคม) ตามที่ได้มีการปฏิบัติการก่อการร้ายเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1986 ได้ทำให้มีการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านก่อการร้ายฉบับแรก (กฎหมายฉบับที่ 86-1020 ลงวันที่ 9 กันยายน) ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความในลักษณะพิเศษ และกำหนดให้อาัยกรรมบางประเภทที่มีลักษณะเป็นการก่อการร้ายก็จะถูกนำมาอยู่ภายใต้ระบอบพิเศษเช่นว่านี้ด้วย ยิ่งไปกว่านั้น การต่อสู้ของกลุ่มก่อการร้ายในประเทศฝรั่งเศสยังมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงปารีสเป็นหลัก ดังนั้นการพิจารณาคดีตามกฎหมาย การฟ้องร้องคดี และการบังคับคดีตามคำพิพากษาเพื่อการปราบปรามการก่อการร้ายจึงมีความเข้มข้นเป็นอย่างมากในกรุงปารีสเมื่อปี ค.ศ. 2006 ซึ่งการรวมศูนย์ในลักษณะเช่นนี้ได้กลายเป็นสิ่งที่เสริมสร้างลักษณะเฉพาะทางของผู้พิพากษาและอัยการที่มีความสามารถ (Specialisation of the competent judges and prosecutors) ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าลักษณะเฉพาะทางดังกล่าวจะยังผลให้เกิดความรู้และความชำนาญในการปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ลักษณะเฉพาะทางดังกล่าวก็นำไปสู่ความเข้มข้นแห่งอำนาจของบุคคลบางกลุ่มที่อาจเป็นอันตรายและมีผลกระทบอย่างมากในวงกว้าง (Dangerous concentration of very far-reaching powers in the hands of a few) ลักษณะเฉพาะอีกประการหนึ่งของกฎหมายฉบับนี้คือ กฎหมายนี้ไม่ได้กำหนดคำนิยามของการก่อการร้าย (Terrorism) แต่กลับกำหนดขึ้นเป็นบัญชีรายการความผิดบางประการ (a list of certain offences) ที่จะต้องตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ทางวิธีกระบวนการพิจารณาและการพิพากษาคดีที่แตกต่างกันออกไป โดยบัญชีรายการความผิดดังกล่าวนี้จะมีปัจจัยในทางอัตตะวิสัยเข้ามาผสมเจือปนเพิ่มเติมด้วย (in combination with an additional subjective element) กฎเกณฑ์พิเศษต่างๆ เหล่านี้ยังได้รวมถึงอำนาจการคุมขังในชั้นสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจที่อาจขยายออกไปได้ถึง 4 วันและอำนาจในการค้นที่อยู่อาศัยโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมของเจ้าของบ้านอีกด้วย นอกจากนี้ สมาชิกของสถานิติบัญญัติฝรั่งเศสยังได้เพิกถอนอำนาจของผู้พิพากษาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่มีความผิดฐานก่อการร้ายในลักษณะทำนองเดียวกันกับนโยบายที่เคยมีขึ้นในสหราชอาณาจักรอังกฤษอีกด้วย โดยในการนี้ สมาชิกของสถานิติบัญญัติฝรั่งเศสได้ให้เหตุผลว่าอำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายนั้นเป็นอำนาจของศาลพิเศษที่มีข้าหลวงเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดี (Special Assize Court) ต่อมาได้มีการนำมาตรการก่อการร้ายที่สำคัญได้นำมาใช้ในปี 1990 วันที่ 6 กรกฎาคม 1990 และกฎหมายฉบับที่ 93-2 จาก 4 มกราคม 1993 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย 93-1013 กฎหมายของ 24 สิงหาคม 1993) จุดเปลี่ยนที่สำคัญของ

กฎหมายป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในประเทศฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกับในประเทศอื่นๆ คือในปี 2001 หลังจากวันที่ 11 กันยายน ที่เกิดเหตุการณ์ผู้ก่อการร้ายจี้เครื่องบินพุ่งชนอาคาร World Trade Center ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากสร้างความหวาดกลัวให้กับทั่วโลกและสร้างความเสียหายให้กับระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ทำให้นานาประเทศเกิดความตื่นตัวที่จะกำหนดมาตรการและนโยบายร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย หลายประเทศได้บัญญัติกฎหมายใหม่ที่ถูกนำมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์ของการรักษาความปลอดภัยภายในที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลจากเหตุการณ์ก่อการร้ายดังกล่าว วันที่ 15 พฤศจิกายนปี 2001 กฎหมายฉบับใหม่ มีการต่อต้านการก่อการร้ายบทบัญญัติพิเศษ เป็นเรื่องการพิจารณาของ กฎหมายว่าด้วยการมุ่งเน้นเกี่ยวกับการป้องกัน การก่อการร้ายโดยการกำจัดในเรื่องการเงิน และความผิดที่เกี่ยวข้องเช่นการค้าอาวุธ และค้ายาเสพติด โดยได้กำหนดเป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นไปได้ที่จะยึดเงินที่ได้จากการกระทำความผิด และอำนาจของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงิน และได้การขยายอำนาจของตำรวจ ให้อำนาจตำรวจในการค้นหายานพาหนะในที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย การสอบสวนการรักษาความปลอดภัยสนามบินได้ความผิดฐานใหม่ และความเป็นไปได้ที่เกี่ยวข้องกับการยึดเงินที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายในมาตรา 421-1-6, 421-1-7, 421-2-2, 422-6 และ 422-7 แห่งประมวลกฎหมายอาญา<sup>35</sup>

### 3.3.1 การกำหนดความผิดฐานก่อการร้ายในประมวลกฎหมายอาญา

ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความผิดแยกต่างหากอีกฐาน ความผิดหนึ่งโดยจะไม่ก้าวล่วงไปในประเด็นทางการเมืองกฎหมายสารบัญญัติในส่วนของการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการกำหนดฐานความผิดจะเป็นฐานความผิดฐานการก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 421-1<sup>36</sup> (รัฐบัญญัติ ฉบับที่ 96-647 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 1996 เล่ม 1 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 1996 รัฐบัญญัติ ฉบับที่ 98-348 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 1998 เล่ม 37 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 12 พฤษภาคม 1998 รัฐบัญญัติ ฉบับที่ 2001-1062 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2001 เล่ม 33 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2001) ได้กำหนดนิยามของความผิดฐานก่อการร้ายไว้ว่า

ความผิดดังต่อไปนี้ถือเป็นการกระทำการก่อการร้ายเมื่อได้มีการกระทำหรือร่วมกันกระทำโดยเจตนาที่มีความมุ่งประสงค์ที่จะรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว

<sup>35</sup> Ibid.

<sup>36</sup> French Penal Code TITLE II. - OF TERRORISM CHAPTER I. - OF ACTS OF TERRORISM Article 421-1.

1. การจู่โจมต่อชีวิตมนุษย์โดยเจตนา การจู่โจมต่อสภาวะร่างกาย (Physical integrity) ของบุคคลโดย การลักพาตัวและการกักขังโดยละเมิด และการจี้เครื่องบิน เรือ หรือยานพาหนะอื่นใด ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เล่มที่ 2

2. การลักทรัพย์ การกรรโชก การทำลาย การทำให้เสียรูป และการทำให้เสียหาย และรวมถึงความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เล่มที่ 2

3. ความผิดที่กระทำโดยองค์กรกลุ่มที่มีการต่อสู้ (Combat organizations) และกลุ่มขบวนการที่ได้ยุบเลิกไปแล้ว (Disbanded movements) ดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 431-13 ถึง 431-17 และความผิดตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 434-6, 441-2 ถึง 441-5

4. การผลิตหรือการเก็บรักษาไว้ซึ่งเครื่องจักร (Machines) อุปกรณ์ที่เป็นอันตรายหรืออาจเกิดการระเบิดได้ (Dangerous or explosive devices) ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 3 ของรัฐธรรมนูญฉบับลงวันที่ 19 มิถุนายน 1871 ซึ่งได้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาฉบับลงวันที่ 4 กันยายน 1870 ซึ่งเกี่ยวกับการผลิตอาวุธซึ่งมีระดับความรุนแรงเทียบเท่ากับอาวุธในทางการทหาร (Military grade weapons)

การผลิต การขาย การนำเข้า หรือการส่งออกซึ่งวัตถุระเบิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 ของรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 70-575 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 1970 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมกฎระเบียบต่างๆ ที่ควบคุมผงและวัตถุระเบิด

การซื้อ การเก็บรักษา การขนส่ง หรือการถือครองโดยผิดกฎหมายซึ่งวัตถุระเบิดหรืออุปกรณ์ที่ทำขึ้นด้วยวัตถุระเบิดเหล่านั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 38 แห่งกฤษฎีกา (Ordinance) ฉบับลงวันที่ 18 เมษายน 1939 ที่กำหนดกฎระเบียบต่างๆ ที่ควบคุมอุปกรณ์ทางการทหาร (Military equipment) อาวุธ (Weapons) และอาวุธยุทธภัณฑ์ (Ammunition)

การกักขัง การถือครอง และการขนส่งซึ่งอาวุธและอาวุธยุทธภัณฑ์ซึ่งอยู่ในประเภทที่ 1 และประเภทที่ 4 ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4, 28, 31 และ 32 แห่งกฤษฎีกาฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น

ความผิดดังที่กำหนดไว้ในมาตรา 1 และ 4 ของรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 72-467 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 ซึ่งกำหนดห้ามมิให้ออกแบบ ผลิต เก็บรักษา (Keeping) จัดเก็บไว้ (Stocking) ซื้อหรือขายอาวุธทางชีวภาพ (Biological) หรือที่มีพิษ (Toxin-based)

ความผิดที่ถูกอ้างถึงในมาตรา 58 ถึง 63 แห่งรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 98-467 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 1998 เกี่ยวกับการบังคับใช้ข้อสัญญาว่าด้วยการห้ามมิให้กระทำการพัฒนาการผลิต การจัดเก็บไว้ และการใช้อาวุธเคมี และว่าด้วยการกำจัดอาวุธเหล่านั้น ฉบับวันที่ 13 มกราคม 1993



5. การรับเอา (Receiving) ซึ่งวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นความผิดดังที่กำหนดไว้ ตามวรรค 1 ถึง 4 ข้างต้น

นอกจากนี้การนำวัตถุที่มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสัตว์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเข้าไปสู่ชั้นบรรยากาศ ลงสู่พื้นผิวที่เป็นพื้นดินหรือพื้นน้ำ รวมไปถึงพื้นที่ในบริเวณทะเลอาณาเขต ย่อมเป็นการกระทำการก่อการร้ายเมื่อได้มีการกระทำหรือร่วมกันกระทำโดยเจตนาที่มีความมุ่งประสงค์ที่จะรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว<sup>37</sup>

การมีส่วนร่วมในกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นหรือสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมายที่จะเตรียมการกระทำการก่อการร้ายใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา 421-1 และมาตรา 421-2 ไม่ว่าการเตรียมการดังกล่าวจะพึงสังเกตได้จากกระทำประการหนึ่งหรือหลายประการที่มีความสัมพันธ์กัน ย่อมถือเป็นการกระทำการก่อการร้ายด้วย<sup>38</sup>

การกำหนดโทษจำคุกสูงสุดที่เป็นผลมาจากความผิดตามบทบัญญัติในมาตรา 421-1 จะเพิ่มสูงขึ้นเป็นอัตราดังต่อไปนี้ หากปรากฏว่าความผิดดังกล่าวนั้นประกอบไปด้วยการกระทำการก่อการร้าย

1. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุกตลอดชีวิต สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 30 ปี
2. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุก 30 ปี สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 20 ปี
3. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุก 20 ปี สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 15 ปี
4. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุก 15 ปี สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 10 ปี
5. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุก 10 ปี สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 7 ปี
6. อัตราโทษจะสูงขึ้นเป็นจำคุก 7 ปี สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุก 5 ปี

<sup>37</sup> French Penal Code ARTICLE 421-2 The introduction into the atmosphere, on the ground, in the soil or

in waters, including territorial waters, of any substance liable to imperil human or animal health or the natural

environment is an act of terrorism where it is committed intentionally in connection with an individual or

collective undertaking whose aim is to seriously disturb public order through intimidation or terror.

<sup>38</sup> French Penal Code ARTICLE 421-2-1.

7. โทษสูงขึ้นเป็นสองเท่าของโทษที่ได้รับ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดซึ่งต้องโทษจำคุกสูงสุด 3 ปี<sup>39</sup>

การกระทำการก่อการร้ายที่กำหนดไว้ในมาตรา 421-2 จะต้องโทษจำคุก 15 ปีและปรับเป็นเงินจำนวน 225,000 ยูโร ในกรณีที่ความผิดนั้นได้ก่อให้เกิดความตายแก่บุคคลคนหนึ่งหรือหลายคน จะต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับเป็นเงินจำนวน 750,000 ยูโร<sup>40</sup>

องค์ประกอบของความผิดฐานก่อการร้ายในมาตรา 421-1 ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1. การกระทำหรือร่วมกันกระทำ การกระทำความผิดฐานก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาของฝรั่งเศสนี้มีลักษณะที่เพิ่มเติมจากประเทศอื่นคือมีการกล่าวถึงการร่วมมือกันทำซึ่งเน้นในเรื่องการกระทำในลักษณะขององค์กรด้วย

การกระทำความผิดอาญาฐานต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้สี่ฐานหลักๆ ที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นการกระทำลักษณะของการก่อการร้ายดังต่อไปนี้

1) การจู่โจมต่อชีวิตมนุษย์โดยเจตนา การจู่โจมต่อสภาวะร่างกายของบุคคล โดยการลักพาตัวและการกักขังโดยละเมิด และการจี้เครื่องบิน เรือ หรือยานพาหนะอื่นใด

2) การลักทรัพย์ การกรรโชก การทำลาย การทำให้เสียรูป และการทำให้เสียหาย และรวมถึงความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

3) ความผิดที่กระทำโดยองค์กรกลุ่มที่มีการต่อสู้ และกลุ่มขบวนการที่ได้ยุบเลิกไปแล้ว

4) การผลิตหรือการเก็บรักษาไว้ซึ่งเครื่องจักร อุปกรณ์ที่เป็นอันตรายหรืออาจเกิดการระเบิดได้ ตามที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการผลิตอาวุธซึ่งมีระดับความรุนแรงเทียบเท่ากับอาวุธในทางการทหาร

การผลิต การขาย การนำเข้า หรือการส่งออกซึ่งวัตถุระเบิด

การซื้อ การเก็บรักษา การขนส่ง หรือการถือครองโดยผิดกฎหมายซึ่งวัตถุระเบิดหรืออุปกรณ์ที่ทำขึ้นด้วยวัตถุระเบิด

การกักขัง การถือครอง และการขนส่งซึ่งอาวุธและอาวุธยุทธภัณฑ์

ความผิดดังที่กำหนดไว้ห้ามมิให้ออกแบบ ผลิต เก็บรักษา (Keeping) จัดเก็บไว้ (Stocking) ซื้อหรือขายอาวุธทางชีวภาพ (Biological) หรือที่มีพิษ (Toxin-based)

ความผิด เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการห้ามมิให้กระทำการพัฒนา การผลิต การจัดเก็บไว้ และการใช้อาวุธเคมี และว่าด้วยการกำจัดอาวุธเหล่านั้น

<sup>39</sup> French Penal Code ARTICLE 421-3.

<sup>40</sup> French Penal Code ARTICLE 421-4.

5) การรับเอาซึ่งวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นความผิดดังที่กำหนดไว้ตามข้อ 1 ถึง 4 ข้างต้น

2. โดยเจตนาและมีมูลเหตุจงใจคือมีความมุ่งประสงค์ที่จะรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว

มาตรา 421-2 กำหนดให้การกระทำความผิดต่อไปนี้ ถือว่าเป็นการก่อการร้าย

1. การกระทำหรือร่วมกันกระทำโดยการนำวัตถุที่มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสัตว์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเข้าไปสู่ชั้นบรรยากาศ ลงสู่พื้นผิวที่เป็นพื้นดินหรือพื้นน้ำ รวมไปถึงพื้นที่ในบริเวณทะเลอาณาเขต

2. โดยมีเจตนาเพื่อที่จะรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว

ซึ่งในมาตรา 421-4 บัญญัติให้การกระทำการก่อการร้ายที่กำหนดไว้ในมาตรา 421-2 จะต้องโทษจำคุก 15 ปี และปรับเป็นเงินจำนวน 225,000 ยูโร ในกรณีที่ความผิดนั้นได้ก่อให้เกิดความตายแก่บุคคลคนหนึ่งหรือหลายคน จะต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตและปรับเป็นเงินจำนวน 750,000 ยูโร

มาตรา 421-2-1 บัญญัติให้การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นหรือสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมายที่จะเตรียมการกระทำการก่อการร้ายใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา 421-1, 421-2 ไม่ว่าการเตรียมการดังกล่าวจะพึงสังเกตได้จากกระทำการหนึ่งหรือหลายประการที่มีความสัมพันธ์กันให้ถือเป็นการกระทำการก่อการร้ายด้วย

และมาตรา 421-3 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษของการก่อการร้ายในลักษณะของเหตุเพิ่มโทษคือ ถ้าผลมาจากความผิดตามบทบัญญัติในมาตรา 421-1 จะเพิ่มสูงขึ้นหากปรากฏว่าความผิดดังกล่าวนั้นประกอบไปด้วยการกระทำการก่อการร้าย โดยอัตราโทษจะสูงขึ้นตามที่กำหนดสำหรับกรณีที่เป็นการกระทำความผิดซึ่งต้องโทษสูงขึ้น

### 3.3.2 ข้อพิจารณาลักษณะการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายในประมวลกฎหมายอาญา

ประเทศฝรั่งเศสต่างจากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษที่บัญญัติการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายไว้ในพระราชบัญญัติก่อการร้ายแยกต่างหากออกเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง โดยฝรั่งเศสได้บัญญัติลักษณะการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายในประมวลกฎหมายอาญาและในมาตรา 421-1 ลักษณะการก่อการร้ายในประเทศฝรั่งเศสหมายถึง การกระทำความผิดอาชญาฐาน

ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้สี่ฐานหลักๆ โดยเจตนา โดยมีความสัมพันธ์กับองค์กร<sup>41</sup> ที่มีวัตถุประสงค์ในการทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะโดยวิธีขู่เข็ญข่มขู่ หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ประชาชน เห็นได้ว่าการบัญญัติถึงการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะเป็นการก่อการร้ายนั้นมีลักษณะคล้ายกับในหลายประเทศที่มุ่งถึงการกระทำความผิดอาญาที่กระทบต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพและความหวาดกลัวของประชาชน

ซึ่งการบัญญัติลักษณะการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศฝรั่งเศสมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากในหลายๆ ประเทศได้แก่ มีการกำหนดให้การกระทำหรือร่วมกันกระทำ และในมาตรา 421-1 (3) ความผิดที่กระทำโดยองค์กรกลุ่มที่มีการต่อสู้ และกลุ่มขบวนการ โดยฝรั่งเศสจะเน้นเอาผิดกับองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการก่อการร้าย ต่างจากประเทศอื่นที่ไม่คำนึงถึงองค์กร แต่คำนึงการกระทำอันเป็นลักษณะก่อการร้ายมากกว่า

สำหรับการกระทำความผิดอาญาสี่ฐานหลักๆ ได้แก่ “การจู่โจมต่อชีวิตมนุษย์โดยเจตนา การจู่โจมต่อสภาวะร่างกายของบุคคลโดย การลักพาตัวและการกักขังโดยละเมิด และการจี้เครื่องบิน เรือ หรือยานพาหนะอื่นใด” เป็นการบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำที่กระทบต่อชีวิตมนุษย์และเป็นอันตรายต่อร่างกายของบุคคลไม่ว่าจะโดยวิธีการใดเช่นการกักขัง การจี้เครื่องบินเรือหรือยานพาหนะใดๆ ซึ่งคล้ายกับการกระทำความผิดอาญาที่เป็นลักษณะของการก่อการร้ายในแทบทุกประเทศคือเป็นการกระทำความผิดอาญาที่มุ่งต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล

“การลักทรัพย์ การกรรโชก การทำลาย การทำให้เสียรูป และการทำให้เสียหาย และรวมถึงความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” เป็นการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์สินไม่ว่าจะเป็นการลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ การทำลาย ทำให้เสียทรัพย์สินและการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นการกระทำเกี่ยวกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประเทศฝรั่งเศสไม่ได้กำหนดว่าการกระทำความผิดลักษณะนี้เป็นการกระทำต่อทรัพย์สินของเอกชนหรือทรัพย์สินของราชการดังนั้นจึงน่าจะมุ่งคุ้มครองทรัพย์สินทุกชนิดทั้งของเอกชนและราชการโดยผู้จัดทำเห็นว่าเป็นการให้ความคุ้มครองที่กว้างมากและมีความเป็นปัจเจกชนสูงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายได้

“ความผิดที่กระทำโดยองค์กรกลุ่มที่มีการต่อสู้ และกลุ่มขบวนการที่ได้ยุบเลิกไปแล้ว” ดังที่ได้กล่าวไปแล้วคือประเทศฝรั่งเศสแตกต่างจากหลายๆ ประเทศคือมีการเน้นถึงการก่อการร้ายในลักษณะองค์กรเป็นพิเศษ การกระทำความผิดที่ทำโดยกลุ่มองค์กรที่มีการต่อสู้หรือตั้งขึ้นโดยผิด

<sup>41</sup> มาตรา 421-1 ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสบัญญัติว่า “The following offences constitute acts of terrorism where they are committed intentionally in connection with an individual or collective undertaking the purpose of which is seriously to disturb the public order through intimidation or ...”

กฎหมายถ้ามีเจตนาเพื่อรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวก็จะมีคามผิดฐานก่อการร้าย

“การผลิตหรือการเก็บรักษาไว้ซึ่งเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เป็นอันตรายหรืออาจเกิดการระเบิดได้ตามที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการผลิตอาวุธซึ่งมีระดับความรุนแรงเทียบเท่ากับอาวุธในทางทหาร” ผู้จัดทำเห็นว่าประเทศฝรั่งเศสมีความคิดที่ทันสมัยโดยได้ให้ความสำคัญกับการผลิตเก็บรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เป็นอันตรายหรืออาจเกิดการระเบิดได้หรือมีระดับความรุนแรงเทียบเท่ากับอาวุธในทางทหารการกระทำดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชนซึ่งจะทำให้เกิดความหวาดกลัววัตถุประสงคในการทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ จึงบัญญัติให้การกระทำลักษณะนี้เป็นการก่อการร้าย

ผู้จัดทำมีความเห็นว่าการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายของประเทศฝรั่งเศสมีส่วนคล้ายกับแทบทุกประเทศคือบัญญัติถึงการกระทำความผิดอาญาที่กระทบต่อชีวิตเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อร่างกาย เสรีภาพและก่อให้เกิดความหวาดกลัวของประชาชน แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควรเพราะยังมีความเป็นปัจเจกชนและการกระทำความผิดอาญาบางประเภทยังไม่ชัดเจนแสดงถึงความร้ายแรงของการกระทำที่จะเป็นความผิดฐานก่อการร้ายได้มากพอทำให้ขาดเอกลักษณ์ของความผิดฐานก่อการร้าย ความผิดอาญาเพียงเล็กน้อยไม่ได้ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมและประเทศก็สามารถเป็นการก่อการร้ายได้ นอกจากนี้ยังได้บัญญัติถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินและการผลิตหรือการเก็บรักษาไว้ซึ่งเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เป็นอันตรายหรืออาจเกิดการระเบิดได้เป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายด้วย และมีการเน้นถึงการก่อการร้ายในลักษณะองค์กรเป็นพิเศษเน้นเอาผิดกับองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการก่อการร้าย ต่างจากประเทศอื่นที่ไม่คำนึงถึงองค์กรแต่คำนึงการกระทำอันเป็นลักษณะก่อการร้าย ซึ่งผู้จัดทำ มีความเห็นว่าการกระทำความผิดในลักษณะองค์กรก่อการร้ายนี้เหมาะสมที่จะบัญญัติไว้เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเนื่องจากในความเป็นจริงแล้วกลุ่มผู้ก่อการร้ายล้วนมีการกระทำความผิดกันเป็นองค์กรมีการแบ่งหน้าที่กันทำคล้ายกับองค์กรอาชญากรรมและอาจเป็นลักษณะขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติอีกด้วยการบัญญัติถึงการก่อการร้ายในลักษณะองค์กรเป็นพิเศษเน้นเอาผิดกับองค์กรจึงเป็นการบัญญัติที่สมเหตุสมผลและเป็นบทบัญญัติที่ดีที่มุ่งปราบปรามการก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

และการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดที่กฎหมายให้ถือว่าเป็นการก่อการร้าย ในมาตรา 421-2 และมาตรา 421-2-1 คือ การกระทำหรือร่วมกันกระทำการกระทำโดยการนำวัตถุที่มีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสัตว์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเข้าไปสู่ชั้นบรรยากาศ ลงสู่พื้นผิวที่เป็นพื้นดินหรือพื้นน้ำ รวมไปถึงพื้นที่ในบริเวณทะเลอาณาเขต โดยมี

เจตนาเพื่อที่จะรบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างรุนแรงด้วยการข่มขู่หรือทำให้เกิดความหวาดกลัว เป็นการบัญญัติถึงการกระทำที่จะเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัยของประชาชนเช่นเดียวกันโดยได้บัญญัติถึงลักษณะการกระทำที่ลงในรายละเอียดและทันสมัยมากขึ้นคือการนำวัตถุที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเข้าไปสู่ชั้นบรรยากาศ ลงสู่พื้นผิวที่เป็นพื้นดินหรือพื้นน้ำให้ถือว่าเป็นการก่อการร้าย

การเป็นสมาชิกการมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นหรือสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นด้วยความมุ่งหมายที่จะเตรียมการกระทำการก่อการร้ายใดๆ ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา 421-1, 421-2 ไม่ว่าการเตรียมการดังกล่าวจะพึงสังเกตได้จากกระทำประการหนึ่งหรือหลายประการที่มีความสัมพันธ์กันให้ถือเป็นการกระทำการก่อการร้ายด้วย เป็นการวางหลักกฎหมายโดยให้ถือว่าผู้ที่เป็นสมาชิกขององค์กรหรือกลุ่มที่ก่อตั้งด้วยความมุ่งหมายที่จะเตรียมการกระทำการก่อการร้ายก็ถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานก่อการร้ายแล้ว แสดงถึงการต้องการป้องกันในขั้นตอนของการตระเตรียมการ และกฎหมายไม่ต้องการให้มีการรวมกลุ่มคบหากันเพื่อกระทำการที่ผิดกฎหมายจึงบัญญัติให้ถือเป็นการกระทำความผิดขึ้นแม้จะยังไม่มีกระทำความผิดก็ตาม (มาตรา 421-2-1) การบัญญัติเช่นนี้เป็นประโยชน์ในแง่ของการป้องกันและปราบปรามการรวมกลุ่มการจัดตั้งองค์กรและคบค้าสมาคมกันเพื่อไม่ให้เกิดการก่ออาชญากรรมและการกระทำผิดกฎหมายขึ้น

โดยการกระทำความผิดอาญาดังกล่าวข้างต้นจะต้องมีเจตนาและมีมูลเหตุจูงใจเพื่อที่จะทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะโดยวิธีขู่เข็ญข่มขู่ หรือทำให้หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ประชาชน ซึ่งมูลเหตุจูงใจเพื่อที่จะทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะโดยวิธีขู่เข็ญข่มขู่ หรือทำให้ หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ประชาชน ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการก่อการร้ายที่กฎหมายที่กำหนดถึงลักษณะของการก่อการร้ายส่วนมากจะต้องกำหนดถึงและถือเป็นจุดที่ทำให้การก่อการร้ายแตกต่างจากความผิดประเภทอื่น

นอกจากนี้กฎหมายฝรั่งเศสกำหนดโทษเป็นขั้นๆ ให้เหมาะสมกับความผิดที่ผู้ต้องหากระทำ ฝรั่งเศสจึงไม่มีปัญหาเรื่องการกล่าวหาผู้ต้องหาด้วยข้อหาที่มีอัตราโทษที่เกินกว่าการกระทำที่ตนเองได้ทำลงในมาตรา 421-3 บัญญัติเกี่ยวกับโทษของการก่อการร้ายในลักษณะของเหตุเพิ่มโทษคือ ถ้าผลมาจากความผิดตามบทบัญญัติในมาตรา 421-1 จะเพิ่มสูงขึ้นหากปรากฏว่าความผิดดังกล่าวนั้นประกอบไปด้วยการกระทำการก่อการร้าย โดยอัตราโทษจะสูงขึ้นตามที่กำหนดสำหรับกรณีที่เป็นการกระทำความผิดซึ่งต้องโทษสูงขึ้น

การร้ายเป็นการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ ที่ได้กระทำต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน ทรัพย์สินของทางราชการ ทำให้ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ ประชาชนเกิด

ความหวาดกลัว และลดทอนเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายของตน โดยไม่คำนึงถึงวิธีการและผลกระทบที่ตามมา จุดประสงค์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามความเชื่อ ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงในอาณาเขตของประเทศ โดยจะมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับต่างประเทศ<sup>42</sup>

---

<sup>42</sup> วีระพงษ์ บุญโญภาส. เล่มเดิม. หน้า 153.